ISSN 1395-0592

Nyt på tværs

Tvær-kulturelt CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent arbejde i Danmark

Nr. 4 • december 2024 • 30. årgang

Foto: BMF

Året rundt: Mennesker mødtes
På Tværkulturelt Centers konference i Aarhus i november fortalte nydanskere om den kristne tro som en kilde til håb og glæde i en foranderlig verden. ***Side 2***

Foto: BMF

DRØMMEN OM ET NYT LIV

Når håbet ikke vil dø.
Side 3-5

Min barndoms jul
- I Ukraine, Myanmar og Zimbabwe. **Side 2**

Bøn for Mellemøsten
82-årig kristen palæstinenser beder hver dag for fred. **Side 4**

Gud har ikke glemt mig
28-årig kurdisk asylansøger har tilbragt en tredjedel af sit liv på danske asylcentre. **Side 5**

Sammen på tværs
Gudstjenester og mødesteder på 47 sprog. **Side 6**

Buxom
Assyriske julesmåkager er lette at lave og minder Loudieh Lisan-Heidariou om barndommens jul i en assyrisk landsby i Iran. **Side 7**

Foto: BMF

Min lange rejse
Samuel Luak fra Sydsudan har været flygtning i 40 år.
Side 4

Foto: BMF

Hver dag er en gave
Interview med Raymond Osias, der er præst for filippinsk menighed i Buddinge. ***Side 7***

Foto: BMF

Tid og nærvær
Tal Dansk Caféen i Odense modtog aktivitetsprisen Stjernestunder. ***Side 8***

Foto: BMF

"Jeg kom til Danmark for at bruge min erfaring og bidrage til det danske samfund."

Sareh Rezaei
Iransk sygeplejerske, Aarhus
Interview side 3

På vandring sammen

Tænd lys for verdens flygtninge og migranter

Redaktøren har ordet

Verden har til alle tider været et uroligt sted. Op gennem historien er krige, forfølgelse og etniske udrensninger fulgt i menneskehedens fodspor, og på tærsklen til et nyt år kan vi konstatere, at for en stor del af verdens befolkning er verden ikke blevet et bedre sted. Seneste tal fra UNHCR fortæller, at over 120 millioner mennesker i dag er på flugt fra deres hjem. På 12 år er antallet af flygtninge og fordrevne i verden tredoblet. Det er alarmerende tal i en tid, hvor vi aldrig har haft større rigdom og bedre muligheder for at afhjælpe nød og lidelse.

Flygtninge minder os om, at menneskelivet er skrøbeligt. Kriser er ikke noget, vi vælger. At måtte flygte fra sit land er en eksistentiel krise, der skaber en skræmmende oplevelse af at miste kontrollen over sit eget liv. Med krigen i Ukraine og Danmarks modtagelse af over 45.000 ukrainske flygtninge er flugtens barske virkelighed rykket tættere på. Mennesker, hvis liv engang lignede vores, oplever nu krigens gru. Som kirke og som medmennesker er vi kaldet til at være der sammen med alle, der har mistet håbet. Og som en sudanesisk præst, der har været flygtning i 40 år, udtrykker det: Vi forstår ikke, hvorfor Gud tillader så megen lidelse. Men Gud er der også, når vi ikke forstår.

I dag er det kun en meget lille del af de mennesker, der får ophold i Danmark, som er flygtninge. Stadig flere kommer for at studere eller arbejde. De seneste år har et større antal sygeplejersker fra såkaldt tredjelande fået midlertidigt ophold med henblik på at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft i sundhedssektoren. I dette nummer af *Nyt på tværs* fortæller en iransk sygeplejerske om drømmen om en bedre fremtid i Danmark. Mange kommer fra lande som Iran, hvor økonomiske udfordringer og manglende frihed gør det attraktivt at søge til Europa. Det er modige og ressourcestærke mennesker, som vi skal tage godt imod. Derfor er det glædeligt, at kirker og kirkelige organisationer ud over landet tilbyder gratis sprogundervisning og introduktion til det danske samfund også for denne gruppe. For mange er det første gang, de har kontakt med en kirke og møder mennesker, der har den kristne tro som deres livsgrundlag.

Bøn har altid været den kristne kirkes udtryk for håb. Når vi beder, får håbløsheden ikke det sidste ord. Derfor holder kirker ud over landet forbønsgudstjenester og tænder lys for verdens flygtninge og for alle mennesker i nød og udsathed. Det skal vi blive ved med. For vi er alle på vandring sammen uanset opholdsgrundlag og stempler i passet.

I adventstiden bliver vi mindet om, at vi ikke er alene. Guds Søn kommer os i møde. Vi får lov at følges med ham ind i det nye år, og en dag vil han gøre alting nyt. Han er glædens kilde og grunden under et skrøbeligt menneskeliv, når alt falder sammen. Derfor kan vi byde det nye år velkommen med håb og tænde glædens lys i en mørk verden.

Birthe Munck-Fairwood

Året rundt

Glimt fra Tværkulturelt Centers netværk 2024

Arabisk fællesskab

En arabisk konference i oktober samlede 78 børn og voksne med arabisk som modersmål. Mange var konverteret til den kristne tro, fortæller Wessam Youssef, der er tværkulturel medarbejder i Indre Mission. Arabiske kristne oplever ofte store udfordringer og har brug for at udveksle erfaringer med andre.

Wessam Youssef • wessam@imta.dk

København/Aarhus: Dansk for hele verden

Omkr. 700 udlændinge fra 100 lande deltog i Internationalt Kristent Centers dansk- og engelskundervisning i Bethesda i København, hvor IKC også tilbyder fællesspisning, bibelstudier og opholdsretslig rådgivning m.m. I Aarhus deltog 470 udlændinge fra 65 lande i IKCs danskundervisning i Stjernen i Risskov.

landsleder@imta.dk • anna-kathrine@ikcenter.dk

Bording: Bibelcafé for afviste asylansøgere

Hver torsdag inviterer frivillige fra folkekirken, Indre Mission og Luthersk Mission afviste asylansøgere fra Udrejsecenter Kærshovedgård til bibelundervisning, sang, bøn og socialt samvær i Bording Missionshus. "Vi ønsker at være en oase for mennesker i en meget svær livssituation," siger Lindvig Osmundsen.

Lindvig Osmundsen • lindvigosmundsen@gmail.com

Nørrebro: Cookies and Carols

Første søndag i advent inviterede International Church of Copenhagen (ICC) til Cookies and Carols i Brorsons Kirke på Nørrebro.

Timothy Stewart • pastor@internationalchurch.dk

Domkirketræf for migrantmenigheder

På årets Domkirketræf i Vor Frue Kirke i København fortalte præster og ledere fra 12 migrantmenigheder om visioner, glæder og udfordringer.

www.tvaerkulturelt-center.dk

Pinse på mange sprog

St. Michaelis Kirke i Fredericia var en af de 20 folkekirker, hvor der i pinsen blev læst på til sammen mindst 40 forskellige sprog ved herboende flygtninge og migranter.

www.tvaerkulturelt-center.dk

Etiopisk menighed køber kirkebygning

Den etiopisk-ortodokse Tewahedo menighed har købt en bygning i Tåstrup, som nu ombygges til kirke. ”Vi glæder os til at få vores egen kirkebygning, hvor vi kan samles på vores måde og videregive det, der er vigtigt for os, til vores børn,” siger Matthias Lemma Deme.

Matthias Lemma Deme • 5278 6623

Sommerlejre og konferencer

Flere hundrede frivillige var med til at give over 500 nydanske børn og voksne gode oplevelser på årets tværkulturelle sommerlejre arrangeret af Indre Mission, Luthersk Mission og lokale kirker. 250 danskere, flygtninge og migranter deltog i Tværkulturelt Centers konferencer, og 80 migrantpræster og ledere deltog i InspirationsDage i Middelfart.

www.tvaerkulturelt-center.dk

Gladsaxe: Dansk-persisk venskabsgudstjeneste

Naser Rezaeih var ledende præst ved en gudstjeneste i Haraldskirken, der foregik på persisk og blev oversat til dansk af kirkens sognepræst Sacha Borup. "Det var en rigtig god erfaring og meget bevægende, da den iranske præst lyste velsignelsen over os på persisk," siger hun. Ud over landet tilbyder 15-20 folkekirker internationale gudstjenester en eller flere gange om året.

Sacha Borup • sabg@km.dk

Fotos: BMF m.fl.

Ølby: Afrikansk kirkekor gav koncert

I Ølby Kirke ved Køge er der tradition for en årlig kirkekoncert med et kor fra en migrantmenighed. I år var det et veloplagt kor fra Presbyterian Church of Cameroun (Albertslund), der samlede fulde huse.

www.tvaerkulturelt-center.dk

Aalborg: FoodBank

Hver tirsdag udleverer frivillige fra Ansgars Kirke i Aalborg gratis fødevarer fra lokale butikkers overskud og byder på kaffe og hjemmebagte småkager. Kirken er en del af Foodbank Aalborg, hvor fem kirker samarbejder om at mindske madspil og støtte mennesker med en trængt økonomi. Mange ukrainske flygtninge benytter sig af det gode tilbud.

https//foodbank.nu

Herlev: Ukrainsk aften med musik og fællessang

50 ukrainske flygtninge deltog i en international aften i Lindehøj Kirke i november. "Vi startede med at flette julehjerter, inden ukrainske kvinder serverede mad fra deres land. Aftenen sluttede i kirken med andagt og fællessang på dansk og ukrainsk. Det var et rigtig godt koncept," fortæller tværkulturel medarbejder Jonas Hedelund.

Jonas Hedelund • 6065 6526

Herning: Middage på tværs i 20 år

Siden 2004 har frivillige fra Luthersk Mission i Herning afholdt månedlige venskabsmiddage for danskere og nydanskere. Jubilæet blev fejret med festmiddag fra Eritrea og Afghanistan. Ud over landet afholder 20-25 kirker jævnligt middage på tværs.

Enok Sørensen • es@dlm.dk

Jelling: Coffee and Christianity

Hver uge mødes sognepræsten med beboere fra Jelling Asylcenter til kaffe og åben samtale om kristendom i sognegården. – ”Gud sender engle på vores vej, når vi har mest brug for det,” siger en iransk asylansøger, der blev døbt tidligere på året.

Birgitte Rosager Møldrup • brm@km.dk

Aarhus: Iransk præst ordineret

I august blev farsikoordinator Naser Rezaeih ordineret og indsat som sognepræst (25%) i Christians Kirke i Aarhus. Han støtter kirker ud over landet, der har kontakt til farsitalende. ”Det er meget opmuntrende at se, at mange iranere fortsætter med at komme i folkekirken, efter at de har fået asyl,” siger Naser Rezaeih.

Naser Rezaeih • nr@interchurch.dk

Min barndoms jul - i Ukraine, Myanmar og Zimbabwe

Щасливого Різдва (SHCHASLYVOHO RIZDVA): Glædelig jul (ukrainsk)

Щасливого Різдва God Jul

“For os begyndte julen med juleliturgien i kirken den 6. januar om aftenen. Min familie tilhørte den ukrainske ortodokse kirke, og til jul gik alle i kirke. Vi boede i en mindre by nær Lviv i det vestlige Ukraine, og juledag samlede min bedstemor og bedstefar vores store familie i deres hus. Der var en masse forskellige retter og altid *kutia*, der er traditionel ukrainsk julemad. Mange fastede op til jul, men juledag var der altid kød på bordet. Vi sang ukrainske julesange, og vores bedsteforældre fortalte om julen, da de var børn. Jeg elskede julen. Det var en helt særlig tid, hvor hele familien var sammen om vores ukrainske traditioner.

I juledagene var det også almindeligt at gå fra hus til hus og synge julesange. I hvert hus fik vi lidt mad, inden vi gik videre til det næste hus. Vi havde også en dramagruppe, der tog rundt og opførte små krybbespil. Det var meget spændende for os børn.

I dag har krigen forandret alt. Min familie er spredt i flere lande. Jeg endte i Danmark sammen med min mand og vores to sønner. Heldigvis er vi mange ukrainske familier her i Kolding, der samles i julen. I Danmark er vi hinandens store familie.

Natalia Pryimachuk (Ukraine)
Handicaphjælper, Kolding

“Myanmar er et buddhistisk land, hvor julen er de kristnes fest. Vi fejrer, at vores frelser Jesus Kristus blev født. I den by, hvor jeg voksede op, var næsten alle kristne, men vi inviterede også buddhister til vores julefest. Og de kom!

Julen fejrede vi i kirken. I dagene op til jul var vi over 200 unge, der tog ud til alle familier i menigheden og sang for dem. Så stod vi udenfor i mørket med vores instrumenter og sang om Jesu fødsel, og vores leder bad en bøn for familien. Bagefter fik vi slik og lidt penge til kirken, inden vi gik videre til næste hus. I flere dage gik vi rundt og sang til langt ud på natten. Det er et af mine bedste minder. Jeg kan stadig længes tilbage til dengang.

Julemorgen stod alle tidligt op og gik i kirke. Der var en helt særlig forventning. Efter gudstjenesten spiste vi sammen i kirken. Vi var over tusind mennesker, så kvinderne havde lavet mad i flere dage. Bagefter ryddede de unge op.

I vores Chin kirke i Esbjerg er julen stadig noget, vi fejrer sammen. Op til jul tager vi ud og synger carols i hjemmene, og juledag er vi 250 børn og voksne, der spiser sammen efter gudstjenesten. Så er det jul.

Isaac Van Bawi Thanh (Myanmar/Burma)
Præst og HF-studerende

“Jeg har rigtig mange gode minder fra min barndoms jul i Zimbabwe. Jeg voksede op i storbyen Mutare, hvor min far var chef for et britisk bilfirma. Julen var noget, hele byen fejrede sammen. Vi boede i et stort hus inde i byen, og i november tog vores forældre os børn med ind i de store flotte butikker og købte nyt tøj til os, som vi fik til jul. Vi fik ikke julegaver, men dagen før jul bagte min storesøster altid små fine cup cakes til os.

Juledag gik hele familien i kirke. Kirken var helt fuld, folk sang og dansede, og børnene fik små julegaver. Det var jo Jesu fødselsdag, vi fejrede. Julemorgen stod mine forældre meget tidligt op og lavede en masse speciel mad. Jeg husker stadig de mange gryder, der stod på et stort bål. Maden var ikke kun til vores familie. Hele dagen kom folk forbi og ønskede glædelig jul, og alle fik tilbudt mad. Juledag var vores hus fuldt af musik og glade mennesker, der kom og gik.

I Danmark er julen meget anderledes. Det er en stille tid, hvor man hygger sig med den nærmeste familie. Det er også fint. Men jeg vil altid huske min barndoms jul som noget særligt.

Clara Mauwa (Zimbabwe)
Sygeplejerskestuderende, Esbjerg

TEMA

Foto: BMF

Fra Teheran til Aarhus

Iransk sygeplejerske: Jeg vil gerne bidrage til Danmark

Selv om hun kun har boet i Danmark i 10 måneder, taler Sareh Rezaei allerede flydende dansk. Som mange iranske sygeplejersker, der har fået deres uddannelse godkendt i Danmark, drømmer hun om at arbejde på et dansk hospital. Men faglig ekspertise alene gør det ikke. For at opnå den nødvendige autorisation som sygeplejerske i Danmark skal hun først lære dansk på højt niveau og gennemføre en såkaldt evalueringsansættelse på seks måneder på et dansk hospital. Den 54-årige sygeplejerske fra Teheran har tre år til at gennemføre forløbet. Og hun vil gøre alt for, at det må lykkes.

At hun skulle være sygeplejerske var ikke oprindelig planen. Som barn drømte Sareh Rezaei om at blive musiker. Hun lærte tidligt at spille det traditionelle iranske strengeinstrument santur, men efter den islamiske revolution i 1979 var det ikke længere muligt at få musikundervisning i den by, hvor familien boede.

- Mine forældre var meget bekymrede for situationen og turde ikke lade mig fortsætte med musikken. Der var heller ingen mulighed for senere at læse musik ved universitetet. I stedet valgte jeg de naturvidenskabelige fag, der gav mig mulighed for at læse til sygeplejerske, fortæller Sareh Rezaei, der arbejdede som sygeplejerske i Iran i knap 30 år, inden hun i februar kom til Aarhus på et treårigt autorisationsophold med henblik på en fremtid som sygeplejerske i Danmark.

Sareh Rezaei er en af de mange kvalificerede sygeplejersker fra såkaldte tredjelande, der i disse år søger om autorisation til at arbejde i Danmark. I 2023 blev 18 iranske sygeplejersker godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed, og i år forventes omkring 150 iranske sygeplejersker at opnå den eftertragtede autorisation, så de kan arbejde på lige fod med danske sygeplejersker i det danske sundhedsvæsen.

Et bedre liv

I en pause i den frivillige danskundervisning i missionshuset Stjernen i Risskov, som Sareh Rezaei følger to gange om ugen, fortæller hun om, hvorfor hun valgte at forlade sit hjemland i håb om en fremtid som sygeplejerske i Danmark - et lille land, som hun indtil for nylig kendte meget lidt til.

- Jeg har altid været glad for mit arbejde som sygeplejerske. Det er meget meningsfuldt at hjælpe andre og gøre en forskel for syge og fattige mennesker. Men efterhånden blev det meget svært. Situationen i Iran er ikke god. Vi har mange problemer, og livet er ikke stabilt. Jeg kom for at få et bedre liv. I mange år arbejdede jeg som sygeplejerske, men under coronaepidemien blev det meget slemt. Vi fik ingen hjælp fra regeringen. Tre gange fik jeg corona. Jeg besluttede at stoppe som sygeplejerske - men hvad så? Da en af mine venner rejste til Danmark og fortalte om mulighederne her, begyndte jeg at tænke. Jeg vil gerne hjælpe mennesker og har mange års erfaring som operationssygeplejerske og også fra medicinsk afdeling og intensivafdeling. Jeg besluttede at starte processen og søge om at få min iranske uddannelse anerkendt i Danmark. Det lykkedes, og dermed kunne jeg få opholdstilladelse i tre år, mens jeg søger om dansk autorisation.

> **“ Vi har mange problemer i Iran. I Danmark kan jeg få et bedre liv.**
> *Sareh Rezaei*
> *Iransk sygeplejerske*

Hun indrømmer gerne, at det var en stor beslutning at forlade det land, hvor hun er født og opvokset og har boet i 54 år. Men hun har ikke fortrudt, at hun tog springet ud i det ukendte.

- Somme tider spørger jeg da mig selv, hvad det er, jeg har gang i! Men det var det rigtige tidspunkt. Jeg var klar til at rejse. Mine to voksne døtre var ikke begejstrede. Mor, hvad er det, du gør? spurgte de. Mine forældre, der begge er gået på pension, forstod, at det ville være godt for mig at komme til et andet land. De voksede op under shahen og kan huske en tid, hvor livet var anderledes. De støttede ikke revolutionen, men de elsker deres land og vil ikke forlade Iran.

I Danmark skal Sareh Rezaei forsørge sig selv, mens hun lærer dansk. Foreløbig arbejder hun i en iransk restaurant nogle dage om ugen.

- Lige nu er mine kolleger iranere, så det er kun gæsterne, jeg taler dansk med. Men jeg er også uddannet kosmetolog, og sammen med en veninde har jeg netop åbnet en lille salon, hvor vi håber at få danske kunder, fortæller hun.

Lærer dansk i missionshus

Den iranske sygeplejerske med det vindende smil er klar til at gribe enhver mulighed for at forbedre sit danske sprog og bruge det sammen med danskere.

- Jeg går på sprogskole to gange om ugen og deltager i undervisningen i Stjernen mandag og onsdag. Det var min udlejer, der fortalte mig, at Stjernen var et godt sted at lære dansk. Jeg kan rigtig godt lide at komme her. Danskerne er meget søde og hjælpsomme, og jeg føler virkelig, at jeg lærer noget.

Før hun kom til Danmark, kendte hun ikke noget til kristne kirker og organisationer. At Stjernen drives af en kirkelig organisation, har hun det fint med. Selv kommer hun ikke fra en religiøs familie.

- Før jeg kom til Danmark, havde jeg aldrig været inde i en kirke. I Iran er det ikke tilladt for muslimer at besøge en kirke. Alle iranere skal være muslimer, men religion spillede ikke nogen rolle i mit liv. I vores familie tror vi på uddannelse. Min far arbejdede som tandlæge, og min mor var engelsklærer. Min far er et meget positivt og vidende menneske, der altid har læst mange bøger og er meget interesseret i Irans historie og gamle kultur. Jeg har lært så meget af ham. For min far var det meget vigtigt, at min mor også havde et arbejde, og at min søster og jeg fik en uddannelse, så vi kunne klare os selv. Mine forældre har altid været mine rollemodeller, fortæller hun.

> **“ Kirken i Danmark er som et lille samfund, der hjælper os med at lære dansk og få en dybere forståelse for dansk kultur.**
> *Sareh Rezaei*
> *Iransk sygeplejerske*

For nylig blev Sareh Rezaei inviteret til en forbønsgudstjeneste i en folkekirke i Aarhus.

- Der var en helt særlig atmosfære. Det var meget smukt. Da jeg sad der på bænken, var det, som om alt det tunge i mit hjerte forsvandt. Det blev ligesom løftet væk. Jeg var helt afslappet. Jeg ved ikke hvorfor. Måske var det Gud eller Jesus, funderer Sareh Rezaei, der godt kunne forestille sig at besøge en dansk kirke igen.

- Det var nyt og meget interessant for mig. Det er noget af den samme atmosfære, jeg oplever her i Stjernen. Kirken i Danmark er som et lille samfund, der hjælper os med at lære dansk og få en dybere forståelse for dansk kultur.

Savner familie og venner

For den iranske sygeplejerske har mødet med det danske samfund i alt væsentligt været en positiv oplevelse. Men hverdagen i et nyt land byder fortsat på mange udfordringer.

- Det er ikke så let at få danske venner. I Iran er det ikke svært at få nye venner. Iranere er meget sociale og viser deres følelser. Relationer er varme og intense. I Danmark er det lidt anderledes. Jeg ved endnu ikke helt, hvordan man får venner her. Jeg vil rigtig gerne lære flere danskere at kende og prøver at opsøge steder, hvor jeg kan tale med danskere. For mig er en ven en person, jeg kan stole på og snakke med om alt. Venner gør ting sammen og hjælper hinanden, siger Sareh Rezaei, der ikke lægger skjul på, at hverdagen langt væk fra familien med et nyt sprog og flere jobs kan være stressende. Alligevel fortryder hun ikke sit valg.

- Selvfølgelig savner jeg min familie. I Iran har vi tætte familiebånd. To-tre gange om ugen taler jeg med min familie på sociale medier. Men der er også mange ting, jeg ikke savner. Jeg savner ikke hijab! I Iran skal alle kvinder være tildækket uden for hjemmet. Det er meget svært for mig at acceptere, og mange iranske kvinder kæmper for frihed. Jeg sætter utrolig stor pris på den personlige frihed, jeg har i Danmark. Her har jeg et privatliv og bestemmer selv over mit liv. Sådan var det ikke i Iran.

- Danmark mangler sygeplejersker. Jeg drømmer om en fremtid i Danmark, hvor jeg kan leve i frihed og bidrage til det danske samfund med min erfaring. Det vil være win-win. *BMF*

SAREH REZAEI

- 54 år. Født i Gorgan i Iran.
- Uddannet sygeplejerske og kosmetolog.
- Kom til Danmark i februar 2024 under ordning for udenlandsk sundhedspersonale. Går på sprogskole og søger autorisation som sygeplejerske i Danmark.
- To døtre i Iran på 31 og 24 år.
- Bor i Aarhus.

خوش آمدید

(Kosh amadid): Velkommen (farsi)

Støt Tværkulturelt Center

GIV EN JULEGAVE

Gaver til Tværkulturelt Center er med til at give flygtninge og migranter en stemme og er helt nødvendige for Centrets arbejde.

Hjertelig tak • Merci • Shukran • Thank you

Alle gaver er fradragsberettigede.

MobilePay: 78684 • Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231

TEMA

Min lange rejse

Samuel Luak har været flygtning i 40 år: I dag hjælper han andre flygtninge

Samuel Luak ved, hvad det vil sige at være flygtning og begynde livet forfra i et nyt land. Og han ved, hvilken forskel kirkerne kan gøre. Den 56-årige præst og jurist er født i Sydsudan og blev genbosat i Finland som FN-kvoteflygtning i 2004. I dag er han koordinator og rådgiver i den kirkelige organisation Welcome Churches i England, hvor han hjælper lokale menigheder med at tage imod nyankomne flygtninge og asylansøgere. I efteråret besøgte han Danmark i forbindelse med en nordisk flygtningekonsultation, og til marts kommer han igen som hovedtaler på Tværkulturelt Centers forårskonference i København.

Det er over 40 år siden, at Samuel Luak blev flygtning, men han husker stadig den dag i 1983, da den sudanesiske borgerkrig brød ud igen. Han var 14 år og på ferie hos en ældre søster i en anden del af landet. Krigen betød, at han ikke kunne vende hjem og blev adskilt fra resten af familien. Da krigen bredte sig, måtte han flygte videre alene til hovedstaden Khartoum.

- Det sværeste var, at jeg aldrig fik sagt farvel. I lang tid havde jeg ingen kontakt med min familie - mine forældre og mine søskende. Jeg vidste ikke, hvad der var sket med dem, fortæller han over en kop kaffe på en københavnsk café og bliver et øjeblik fjern i blikket.

Samuel Luak er krigsbarn. Han er født i 1968 under den første sudanesiske borgerkrig, der startede, da det forenede Sudan opnåede uafhængighed fra de britiske og egyptiske kolonimagter i 1956, og varede frem til 1972. Krigen brød ud igen i 1983, og parterne sluttede først fred i 2005.

> **“ Den menneskelige eksistens handler ikke kun om at overleve, men om at finde noget at leve for.**
> *Samuel Luak*
> *Præst og jurist*

Dermed blev krigen den længste borgerkrig i Afrikas historie. Men trods tidlige krigsminder tænker Samuel Luak tilbage på sin barndom med megen glæde og taknemmelighed. For der var også gode år, som gav ham en uvurderlig ballast senere i livet.

- Jeg nåede at opleve de år, hvor der var fred - hvor vi gik i skole hver dag og kom hjem hver aften. Hvor livet bare var godt. Der var ikke noget at bekymre sig for.

I vores familie var der en masse glæde. Jeg var nummer fire i en søskendeflok på oprindelig 10, og det er et trygt og varmt sted for et barn, siger han med et smil.

SAMUEL LUAK
- Født 1968 i Sydsudan. Uddannet jurist og teolog.
- Flygtning fra borgerkrigen i Sudan. Asyl i Finland 2004. Finsk statsborger.
- Koordinator og rådgiver i den britiske NGO Welcome Churches.
- Bor i Bedford i England med sin kone Theresa Ngouth og tre sønner på 19, 17 og 15 år.

Foto: BMF

Den kristne tro har den sudanesiske præst og jurist med fra barnsben. Forældrene tilhørte en presbyteriansk kirke, og kirkegang var en naturlig del af barndommen.

- Jeg har altid troet på Gud og vidst, at jeg var kristen. Men troen blev først personlig for mig, da jeg som 16-årig måtte flygte til Khartoum og for første gang i mit liv skulle klare mig selv. I Khartoum var vi mange unge fra Sydsudan, der havde mistet kontakten med vores familie. Regeringen hjalp os med skolegang, men ellers måtte vi forsørge os selv. På en ungdomslejr besluttede jeg, at jeg ville følge Jesus. Jeg ville gå hans vej og ikke lade had og bitterhed fylde mit liv. Mange af mine jævnaldrende sluttede sig til hæren, men jeg fik lov at læse jura på universitetet, fortæller Samuel Luak, der arbejdede som jurist i Khartoum i en årrække og sideløbende tog en teologisk uddannelse og fungerede som præst, inden han i 2001 blev gift med sin kone, der også er teolog.

- De første år boede vi i Libanon, hvor min kone arbejdede, men da hendes visum udløb, kunne vi ikke vende tilbage til Sudan på grund af krigen. I 2004 blev vi udvalgt af FN til genbosættelse i Finland, der allerede havde taget imod et større antal flygtninge fra Sudan.

> **“ Vi forstår ikke, hvorfor Gud tillader så megen lidelse. Men Gud er der også, når vi ikke forstår.**
> *Samuel Luak*
> *Præst og jurist*

Siden har Samuel Luak brugt det meste af sin tid på at hjælpe andre flygtninge og støtte op om kommunale såvel som kirkelige integrationsindsatser - først i 13 år i Finland, og siden 2017 i Sydengland, hvor han i dag er regional koordinator og rådgiver for den kirkelige organisation Welcome Churches.

- Den menneskelige eksistens handler ikke kun om at overleve, men om at finde noget at leve for. At høre Guds kald, om man vil. Med min personlige og faglige baggrund kan jeg støtte andre flygtninge og være et talerør for dem, der ikke har nogen stemme. Når man har noget på hjerte og kan fortælle en øjenvidneberetning, lytter folk. Som flygtning kan jeg føle flygtninges smerte. Jeg har selv været der, og derfor kan jeg give andre håb. Samtidig ved jeg, at flygtninge også har noget at give og kan berige de europæiske lande og kirker. Mange kirker vil gerne tage godt imod flygtninge, men de ved måske ikke, hvad flygtninge har oplevet, og er usikre på, hvordan de møder dem. Derfor er det vigtigt, at kirkerne får hjælp.

Fra årene i Finland har han kun lovord at sige om den modtagelse, han selv og andre sudanesiske flygtninge fik fra de finske kirker.

- Mange kirker var enestående til at støtte de nyankomne familier i mødet med en meget anderledes kultur. De fleste sudanesere var kristne og fik hurtigt hjælp til at organisere sig i egne menigheder. Da borgerkrigen i Sydsudan brød ud i 2013 to år efter, at landet var blevet selvstændigt, mistede næsten alle sydsudanesere familiemedlemmer. Den lutherske kirkes flygtningekoordinator orienterede med det samme de menigheder, der havde kontakt med sydsudanesere, og kirken tilbød krisehjælp til familier, der havde mistet. Kirken var der sammen med os, bad med os og delte vores smerte. Det vil vi aldrig glemme, siger Samuel Luak, der selv befandt sig i hovedstaden Juba i Sydsudan på en privat familieferie i de første dramatiske dage, da flere hundrede civile fra hans etniske gruppe blev myrdet i det kvarter, hvor familien opholdt sig - heriblandt fem familiemedlemmer.

- Det var meget voldsomt for vores tre børn, der er født i Finland og aldrig havde oplevet krig. Efter få dage blev vi evakueret til Uganda med britiske militærfly, og lykkeligvis nåede børnene at opleve et andet Afrika, inden vi rejste hjem.

- Vi forstår ikke, hvorfor Gud tillader så megen lidelse. Men Gud er der også, når vi ikke forstår. Og måske ville Gud, at jeg skulle være øjenvidne, så jeg bedre kunne forstå og mærke krigen. Somme tider siger mine børn: "Far, du har godt nok været igennem meget." Så svarer jeg, at Gud var med mig hele vejen, og at jeg i dag kan opmuntre andre. Hvis jeg en dag skriver en bog om mit liv, skal den hedde *40 år i ørkenen - sammen med Gud.* *BMF*

Bøn for Mellemøsten

Herre Jesus, vi takker dig, at du er midt iblandt os.
Vi takker dig, at vi bor i et frit land,
hvor vi kan løfte vore hjerter til dig.

Himmelske Far, kom med din fred over hele jorden
og særligt i lande, hvor der er krig.

Jeg beder for fred i Gaza,
fred på Vestbredden
og fred i Israel.
Fred i Libanon, Syrien, Irak og Iran,
Ukraine, Rusland, Sudan og i hele Afrika.

Jeg beder også for mine søstre og brødre,
som bliver forfulgt ude i verden.
Bevar dem i dit navn.

Herre Jesus, kom med din Helligånd,
for du er den eneste vej til fred i verden.

Du siger: "Fred efterlader jeg jer,
min fred giver jeg jer;
jeg giver jer ikke, som verden giver.
Jeres hjerte må ikke forfærdes
og ikke være modløst."

I Jesu navn.
Amen.

Marie Freiwat (82 år)
Kristen palæstinenser
Flygtede til Libanon i 1945 i forbindelse med staten Israels oprettelse. Bor i Aalborg. Tidl. dagplejemor.

Nyt om navne

Jonas Hedelund er ansat som tværkulturel medarbejder i Gladsaxe-Herlev Provsti. Jonas er 30 år og cand.mag. i religionsvidenskab. Han har tidligere været kirke-, kultur- og kommunikationsmedarbejder i Skjoldhøj Kirke i Aarhus og vidensmedarbejder hos Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter. Han er gift med sognepræst Iben Bernstorf Schrøder i Mørkhøj Kirke og har en søn på 2 år.

Gud glemmer mig ikke

Efter ni år drømmer 28-årig asylansøger stadig om en fremtid i Danmark

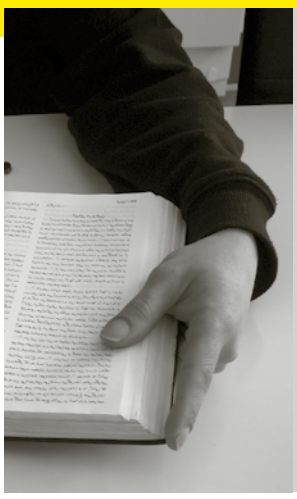

Ni år har Sergy tilbragt på danske asylcentre. Det er næsten en tredjedel af den 28-årige iranske kurders liv. Sergy var 19 år, da han kom til Danmark i 2015 med de store flygtningestrømme op gennem Europa. Nogle måneder senere kom også forældrene og en yngre søster. Men mens de fleste, der kom dengang, for længst har fået opholdstilladelse, fik Sergy og hans familie afslag på asyl. Efter seks år på udrejsecentre blev familiens asylsag tidligere på året genåbnet, og for få uger siden fik Sergy lov at flytte ud på et værelse i en nærliggende by, mens sagen behandles på ny. I dette interview fortæller han om en ungdom i det danske asylsystem, og hvorfor han stadig har håb.

Sergy har meget på hjerte, og de danske ord kommer hurtigt og naturligt i en lind strøm. Han tager imod på parkeringspladsen med et stort smil under den sorte paraply, mens årets første sne lægger sig som et tyndt lag på vejen.

Inde i forældrenes stue i en tidligere medarbejderbolig på det asylcenter, hvor Sergy selv havde adresse indtil for nylig, har hans mor dækket op med te og frugt. Forældrene er midt i livet, og de mange års usikkerhed har taget på hele familien, der også omfatter en 14-årig datter.

Det var ikke sådan, den unge kurder havde forestillet sig sin ungdom. Han tøver et øjeblik, mens han leder efter et dansk ord, der kan bruges til at beskrive hans liv de sidste ni år. Han bevæger hænderne op og ned.

- En rutschebane. Sådan har mit liv været. Når man får afslag på asyl, falder alt sammen. Man er ingenting og kan ikke fokusere. Jeg har haft selvmordstanker og været meget langt nede. Men hver gang er jeg kommet op igen. Når jeg gik i kirke, gav livet igen mening. Jeg tror på, at Gud har en fremtid til mig og min familie, siger han.

Døbt i Holstebro

Sergy er ikke i tvivl om, at den kristne tro, som han mødte første gang i Danmark i 2015, har gjort en afgørende forskel i hans liv. Som iransk kurder voksede han op med spændinger mellem det kurdiske mindretal og det islamiske præstestyre, og efter den islamiske revolution i 1979 oplevede det kurdiske mindretal voksende diskrimination og undertrykkelse.

- I dag ved jeg ikke, hvor jeg ville have været uden min kristne tro. Jeg kommer fra et muslimsk land, men min familie har aldrig været muslimer. Vi er kurdere og yarier. I skolen skulle alle lære om islam og gøre, hvad islam siger. Da jeg kom her, var jeg træt af alt med religion og troede ikke på noget, fortæller han.

- I Danmark var alt nyt og overvældende. Jeg havde oplevet mange dårlige ting og havde en masse tanker, som jeg ikke kunne dele med nogen. Jeg var meget bekymret for mine forældre. Jeg vidste, at de havde fået problemer på grund af mig. Jeg blev sendt til psykolog, men det hjalp ikke rigtig. På asylcentret blev jeg gode venner med nogle andre iranere, der fortalte, at de gik i kirke. Jeg kunne se, at de altid var så glade, når de kom tilbage. En dag gik jeg med dem hen i kirken. Jeg tænkte, at jeg måske ville få det bedre, hvis jeg var sammen med glade mennesker.

Mødet med en stor og aktiv dansk menighed, der tilbød kristendomsundervisning med oversættelse til farsi, blev en skelsættende oplevelse for Sergy.

> **“ Når man får afslag på asyl, falder alt sammen. Man er ingenting.**
> *Sergy, kurdisk asylansøger*

- I begyndelsen var det en blanding af nye venner, sprog, kultur og kristendom. I kirken kom de hen og sagde velkommen, selv om de ikke kendte mig. Jeg kunne mærke, at de gerne ville hjælpe mig. Jeg blev nysgerrig efter at vide mere om Bibelen og den Jesus, de fortalte om, og begyndte at komme i kirken flere gange om ugen til gudstjenester og undervisning. Efterhånden fik jeg lidt mere ro på, og efter seks måneder vidste jeg, at jeg ville være kristen. I Iran kan man ikke vælge sin religion, men i Danmark kunne jeg selv bestemme. Jeg husker særligt et sted i Bibelen, hvor Jesus siger: ”Bank på, så skal der lukkes op for jer.” Jeg følte, at jeg havde banket på rigtig mange døre, men for første gang blev en dør åbnet for mig. Jeg fortalte præsten, at jeg var klar til at blive døbt, og påskedag var vi 19, der blev døbt sammen i kirken. Senere blev mine forældre og lillesøster også døbt. De kunne se, at der var sket noget godt i mit liv.

Afslag på asyl

To år senere fik familien endeligt afslag på asyl. Sergys oprindelige asylmotiv blev ikke anerkendt, og Flygtningenævnet fandt ikke familiens konvertering troværdig.

> **“ Jeg vil gerne vise danskerne, hvem jeg er. Jeg taler dansk og har en uddannelse. Jeg er klar til at bidrage til det danske samfund.**
> *Sergy, kurdisk asylansøger*
> *Kom til Danmark i 2015*

- De ville ikke tro på, at vi var kristne af hjertet. Jeg blev rigtig ked af det. Jeg blev ikke kristen for at få opholdstilladelse, men fordi jeg tror på Gud og hvad Jesus har gjort for mig. Jeg gik i kirke, læste i Bibelen og bad til Gud hver dag. Hvorfor var jeg ikke en rigtig kristen? Jeg blev også spurgt, om jeg ville fortælle andre om min tro, hvis jeg blev sendt tilbage til Iran. Selvfølgelig vil jeg fortælle. Jeg kan ikke skjule min tro. Hvis du har et lys, holder du det op i hånden. Du sætter det ikke under et bord, siger Sergy.

De næste tre år boede familien på Udrejsecenter Sjælsmark i Nordsjælland. Senere blev børnefamilier overflyttet til Udrejsecenter Avnstrup ved Hvalsø.

- Hver gang vi blev flyttet til et nyt center, skulle vi begynde forfra. Men alle de steder, vi har boet, blev vi ved med at gå i kirke. Jeg vil aldrig opgive min tro, selv om det har været rigtig svært. I Sjælsmark havde jeg meldepligt tre gange om ugen og måtte ingenting. Alt var lukket for mig. Da vi kom til Avnstrup, blev jeg rigtig syg. Men heldigvis skete der også noget godt. Da jeg begyndte at få det bedre, fik jeg lov at gå på frisørskole. Egentlig måtte jeg ikke tage en uddannelse, men der blev gjort en undtagelse. Det var som om jeg blev et andet menneske, da jeg fik lov at komme ud og gøre noget, der var godt for min fremtid. I dag har jeg diplom på, at jeg er frisør. Der er noget, jeg kan. Det føles rigtig godt, siger Sergy og lyser op i et smil.

Drømmen lever

Sergy drømmer om en dag at blive selvstændig og åbne sin egen frisørsalon i Danmark.

I Iran havde vi et stort hus, arbejde og bil. Hvis jeg ikke havde haft problemer, var vi ikke rejst. Jeg vil gerne vise danskerne, hvem jeg er. Når jeg en dag får opholdstilladelse, starter jeg ikke forfra. Jeg taler dansk og har en uddannelse. Jeg er klar til at bidrage til det danske samfund.

Han føler et særligt ansvar for søsteren, der var fem år, da hun kom til Danmark. I dag er hun 14 år og går i 8. klasse.

- Det er meget svært for hende. "Bror, hvorfor kan vi ikke have et liv ligesom alle andre?" spørger hun. Hun har tankemylder og svært ved at sove om natten. Jeg vil ikke, at min søsters liv skal blive som mit. Hun skal ikke miste sin ungdom.

- Det er vigtigt at have en plan for sit liv, så man ikke giver op, når alt føles håbløst. Mange iranere har fået opholdstilladelse. Hvorfor ikke os? Det har jeg spurgt Gud om mange gange. Men jeg er ikke vred på Gud. Jesus siger, at han er sandheden og livet. Han vil vise mig vejen og give mig et liv. Jeg snakker meget med Gud. Hjælp mig, Gud. Vis mig vejen.

- Nu venter vi på, at vores sag bliver behandlet igen. Gud kender fremtiden. Jeg har stadig mange problemer, men jeg kan tale med Gud om alt. Også de tunge og dårlige tanker. Hver dag beder jeg Gud hjælpe mig og min familie og mine venner og alle mennesker i verden. Selv om livet er svært, glemmer Gud mig ikke. Jesus er der hele tiden. Jeg siger tak til Gud og til alle danskere, der har hjulpet mig. En dag bliver alt godt. *BMF*

SERGY N

- Født 1997 i en kurdisk familie i Iran.
- Søgte asyl i Danmark i 2015. Døbt i folkekirken 2016. Afslag på asyl 2018.
- Uddannet frisør fra Københavns Frisørskole 2022.
- Har boet på skiftende asylcentre siden 2015 sammen med sin familie.

Iranere i Danmark

Alle af iransk oprindelse: 25.993
Heraf danske statsborgere: 12.673
Født i Danmark: 5.112
Danmarks Statistik 2024

Af hensyn til familien har Sergy ikke ønsket sit rigtige navn i avisen.

Sergy boede på Udrejsecenter Sjælsmark ved Hørsholm i tre år sammen med sine forældre og en yngre søster.

Fotos: BMF

KORT PÅ 10 SPROG

- Tak - Gracias - Salamat Po
- Glædelig jul - Ruhus be'al li'det
- Velkommen - Bienvenue

Bestilles hos Tværkulturelt Center

Sammen

Gudstjenester og mødesteder for flygtninge, migranter og danskere

Gudstjenester og messer

Amharisk	København	Emmanuel Evangeliske Kirke, LM, Nansensgade, Daniel Hailu Larsen, tlf. 3116 4347
		Etiopisk-ortodoks menighed, Søborg, Zemichael Deressa Seboka, tlf. 5284 7624 (O)
		Mission for Nations Int. Ministry, Sct. Johannesgården, Matthew Hora, tlf. 9178 8556 (P)
	Aarhus	Etiopisk-ortodoks menighed, Helligåndskirken, Kidane Amare, tlf. 4240 2687
Arabisk/assyrisk	Aarhus	Fountain of Life Ministries, Romel Shaol Yokhena, tlf. 6047 1831 (P)
Arabisk	København	Arabisk menighedsfællesskab, Greater Love, Vigerslev Kirke, Nabil Astafanos, tlf. 2993 4900
	Tåstrup	Den Koptisk Ortodokse Kirke, St. Marie & St. Markus, Youssef G. Habashy, tlf. 4276 4946
	Aalborg	Arabisk Fællesskab, Bethaniakirken, Tarek Freiwat, tlf. 2062 8175
	Aarhus	Den glade nyhed, Christianskirken, Wessam Youssef, tlf. 5056 1471
Armensk	Tåstrup/Odense/Kolding/Aabenraa:	Armensk ortodokse menigheder, Stepanos Hovhannisyan, 5018 8943
	Aarhus	Armensk ortodoks menighed, Skt. Lucas Kirke, Anne Pernille Bendtsen, tlf. 5018 8943
Assyrisk	Tilst	Mar Mari's Assyriske Menighed, provst Albert Panimeen, tlf. 2894 4580 (O)
	Aarhus	Østens Gamle Kirke, Skjoldhøj Kirke, Sanhereeb Georges, 2139 7048 (O)
Burmesisk	Esbjerg, Odense, Kalundborg:	Myanmar Chr. Fellowship, Ail Moses, tlf. 4242 0355 / Salai Thawng, tlf. 2618 3667
Burmesisk/Chin	Frederikshavn, Hjørring, Sæby, Skjern, Esbjerg, Ringe, Rønne:	Chin Christian Ass. in DK (CCADK):
		Emmanuel Cinzeh, tlf. 4844 2908 / Moses La Bawl Peng, tlf. 6183 8478 (B)
Burmesisk/ Kachin	Flere byer	Marip Ja Ing, tlf. 9170 9650 (B)
Dansk (da./fransk.)	Amager	International Baptist Kirke, Korsvejskirken, pastor Gilbert Rukundo, tlf. 5859 6133
Engelsk	Albertslund	Presbyterian Church of Cameroun, Opstandelseskirken, Raymond Ticha, tlf. 7161 3764
	Avedøre	God's Ambassadors (ghanesisk), Avedøre Kirke, Samuel Koli Adjei, tlf. 3188 5909
	Brøndby	Christian Love Fellowship, Judith Nakkazi, tlf. 4241 2892
	Brøndby Strand	Copenhagen Christian Fellowship, Brøndby Str. kirke, Stephen Osei Safo, tlf. 2849 2881
	Esbjerg	Skt. Nikolaj Kirke, Benny Blumensaat, tlf. 7512 1027 (K)
	Gellerup	Gellerup Kirke, Niels Hviid, tlf. 8625 0912. *Internationale gudstjenester*
(eng./dansk)	Haderslev	Holy Int. Christian Ministies (HICM), Jan Joensen, tlf. 2299 7312
	Herlev	Vor Frue Kirke og Sankt Antonii Kirke, Joy Fernando Santhiyogu, tlf. 5124 8422 (K)
	Holstebro	Int. Christian Fellowship (congolesisk), IM Missionshus, M. Sigala, tlf. 5123 5862
	Horsens	Church for all Nations, Apostolsk Kirke, Georg Bertelsen, tlf. 75618177, *søn. kl.10 (oversæt.)*
	Hvidovre	Int. City Baptist Church, Esajasskolen, pastor Tony Acheampong, tlf. 4352 8440 / 6138 2037 (B)
	Ishøj	Arise and Shine, Vejleå Kirke, pastor Emmanuel Okoye, tlf. 2624 0135
(eng./dansk)	Kolding	Holy Int. Christian Ministies (HICM), Kristkirken, Daniel Datosomor, tlf. 2711 7145 (P)
		Kolding Int. Congr. (KIC), Simon Peters Kirke, Michael Markussen, *Gudstj. 1. søn. i md. kl.13*
	København	Bethel Missionary Baptist Church, Købnerkirken, pastor Gerry O. Calba, tlf. 3255 8926 (B)
		Champions Chapel, Søborg, Enoch Odumade Oluwatosin, tlf. 6052 7054
		Christian Center, Kbh. Kristne Kulturcentret, tlf. 3531 0010 (P)
		Church on the Rock, Brøndby, James og Miriam Lubega, tlf. 2636 8134/2735 9202
		Copenhagen Community Church, Banevolden 46, 2500 Valby, David Bjerre, tlf. 6055 1557
		Disciples Assembly Church, Vibevej 7B, Kbh. NV, Iyere Igbogbo (William), tel. 7163 7080
(eng./tagalog)		Filadelfia Christian Church (filippinsk), Buddinge Kirke, Raymond Osias, tlf. 4013 0506 (P)
		First International Baptist Church, Niels Erik Nielsen, tlf. 2942 0090 (B)
		Folkekirken for Internationals, Eliaskirken og Ørestad, Maria Fihl, tlf. 7190 8849 (F)
		Fountain Gate Chapel, Charles Frimpong (William), tlf. 2887 3716 (P)
		Great Revival Ministries, Sct. Johannesgaarden, Pastor Osei, tlf. 5354 0818
		Haraldskirken, Ida Tafdrup-Johansen, tlf. 9243 0666. *Int. børnegudstj. 2. marts*
		International Central Gospel Church, Akwasi Oppong Amoabeng, tlf. 3150 7027
		International Church of Cph., Brorsons Kirke, pastor Timothy Stewart, tlf. 3962 4785, kl. *10.30/16.30*
		International Christian Community, Kingos Kirke, Ravi Chandran, tlf. 5285 5285
		International Congr. of United Metodist Church, Jerusalemskirken, Ole Birch, tlf. 3312 9606 (M)
	Kbh./Aarhus	Int. Harvest Chr. Centre, Valby Frikirke, J. Commey, 2667 3286/ B. Agyeman-Duah, 3045 4903
	Kbh./Odense/Aarhus:	Jesus Centre (RCCG), David Ade og Adibola Olushola, tlf. 2234 7482
	Kbh./Lyngby	Jesus Is Lord Church, Allehelgens Kirke/Lyngby Baptistkirke, Rosalie Kozlowski, 4220 8888
		Kingos Kirke, A. Graversen, 6127 3022. *Int. gudstj. hver anden mdr.*
		Oasis of Hope, Ingi Kirke, tlf. 7152 1036
		Sakramentskirken, Fr. Joy Fernando Santhiyogu, tlf. 4494 7694 (K)
		Sankt Annæ Kirke, Fr. Marcin Gacek, tlf. 5290 4802 (K)
		SDA Int. Church Cph, Adventkirken, pastor Robert Fisher, tlf. 2172 0552 (A)
	Kbh./Aarhus	St. Alban's Anglican Church, Rev. Tuomas Mäkipää, *Gudstj. kl. 10.30 (Kbh)*
		The Lord´s Chosen Charis. Revival Min., Sct. Johannesgaarden, R. Nwankwo tlf, 2286 9340
		Victory Chapel (nigeriansk), Bådehavnsgade 44, Ola Jones, tlf. 2098 5401
	Lyngby	Skt. Knud Lavard Kirke, P. Samuele Lando, lando@katolsk.dk (K)
	Odense	Holy Ground Yahwe Int. Church, Thomas Appah, tlf. 6024 4042
(dansk/arabisk)	Odense	Greater Light Evangelical Church, Vor Frelser Kirke, Rev. Obua Christopher Ogwetta, tlf. 9193 3363
	Randers	Living Stones Bible Church, McDonald Uche, tlf. 2040 2521 (P)
	Rødovre	International Temple Bridge Bible Ministry (ghanesisk), Atto Smith, tlf. 2225 5263
(eng./twi)	Vanløse	Church of Pentecost, Kastanie Allé 20, Akousa Nkansah Samoah, tlf. 2680 2343
		Omega Fire Ministries, Prince Iredia, tlf. 9140 0890
(eng./swahili)	Vejle	Int. Chr. Fellowship Min. DK (ICFMDK), Kapinga Dionne Mushagalusa, tlf. 2781 0892
		Word Outreach Church, Jackiline Hansen, 2696 0113 (P)
(da./eng)	Viborg	Viborg Internationale Pinskekirke, Ruben Moore Højer, tlf. 8660 0233 (P)
(eng./swahili)		Folkekirken for Internationals, Houlkær Kirke, P. Fischer-Nielsen, 2399 8840. Mdr. gudstj.
	Viby J.	New Covenant Church of Jesus Christ, Felix Mbala, tlf. 3189 9023 (P)
	Aalborg/Brønderslev/Hjørring:	Int. menighed, Apostolsk Kirke, Martin Mutale, tlf. 2616 1439 / 3042 8476 (Ap)
	Aalborg	Frikirken International Chuch, Kelvin Sam, info@fintc.dk
		Koinonia Int. Christian Fellowship, Bethelkirken, Lee Hanson, tlf. 2622 2667 (B)
		Sct. Mariæ Kirke, tlf. 9879 6349, pater Jude Kulas, tlf. 9879 6347 (K)
	Åbyhøj	Christian International Fellowship, cif@valgmenighed.dk *Gudstj. 1. søndag i md. kl.10.30*
	Aarhus	Christianskirken, Anders Møberg, tlf. 4172 7110 *Monthly services in English*
		Vor Frue Kirke, pater Krzysztof (Kris) Augustyniak, tlf. 8730 7044 (K)
Farsi/persisk	København	Apostelkirken, indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen, 2348 0481 (F) *(oversættelse)*
		Københavns Frikirke Valby, Benjamin Sarkez, tlf. 3295 2353
	Kbh/Vissenbjerg/Aarhus:	Valgmenigheden Church of Love, Solvang Kirke/Egen kirke/Ravnsbjerg K., Fouroozandeh, 4053 2523
	Aarhus	Immanuel Fællesskab, Christianskirken, Naser Rezaeih, tlf. 2168 2414
Finsk	København	Garnisonskirken, Marja Silvonen-Hansen, tlf. 2164 8101 (L)
Fransk	Brøndby Strand	Resurrection Int. Chr. Center, Brøndby Str. Kirke, Jacques Musungay Kalala, tlf. 5137 2792
	København	MERCI Eglise Internationale, Yapo Abraham Assi, 2878 1065
		Fransk Reformert Kirke, Philip Maury, tlf. 3111 3218 (K)
		Sakramentskirken, Jérôme de la Roulière, jdelarouliere@yahoo.fr (K)
	Rødovre	FOW Danmark, Hvidovrevej 80, 2610 Rødovre, Pascal Lukaba, tlf. 2941 5918
Færøsk	København	Hans Egede Kirke, Borgny Brüning-Hansen, 5135 5190 / Kristnastova, N.P. Nonstein, 3255 1809
Ghanesisk/Twi	Købehavn	Presbyt. Church of Ghana, Gothersgade 111, Kwame Danquah, tlf. 9155 4895
Græsk	København	Græsk-ortodoks menighed, Skt. Aleksander Nevskij Kirke, Sergij Plekhov, 3313 6046
Grønlandsk	Aarhus	Vor Frue Kirke, Bende Marianne Lynge Krog, tlf. 2343 8732
	Esbjerg	Zions Kirke, Daniel Ettrup Larsen, tlf. 2947 1909
	København	Helligåndskirken, Månguak' Dalager, tlf. 4277 3868
Indonesisk	København/Jylland	PERKI, Lidya Sørensen, tlf. 2013 6180, perkidk@gmail.com
Islandsk	København	Esajaskirken, Kbh., www.jonshus.dk, Sigfús Kristjánsson, prestur@kirkjan.dk, tlf. 7561 1887
Italiensk	København	Jesu Hjerte Kirke, P. Michael Hornbech-Madsen, tlf. 2999 5934 (K)
Kaldæisk	Esbjerg, Horsens, Næstved, Søborg, Aalborg, Aarhus (Skt. Nikolaj Kirke):	Faris Toma Moshe, tlf. 6193 9093 (K)
Kinesisk	København/Lyngby/Slagelse	Chinese Church in Cph., LM, Kirkegårdsvej 21, Peter Lam, tlf. 3887 4570,
		Chang Tianren, chang761130@gmail.com
Kinyarwanda	Søborg	Bethel World Mission Church, Mørkhøj Kirke, Amon Nkusi Kijana, tlf. 2927 9099
	Lyngby	Ark Chuch, Lyngby Ap. Kirke, Janepher Umuranga, jannifer_umu@hotmail.com
		Zion Temple Celebration Centre DK, Lyngby Baptistkirke, John Bizomenya tlf. 2236 3034
Koreansk	København	Den Reformerte Kirke, Minkyu Han, solimsa89@gmail.com
Kroatisk	Kolding/Kbh	Skt. Mich. Kirke, Anto Kukic, 6016 6516/Jesu Hjerte Kirke, Tomislav Cvetko, 2178 0671 (K)
Litausk	København	Jesu Hjerte Kirke, Tomislav Cvetko. Tlf. 2178 0671 (K)
Makedonsk	København	Skt. Kliment Ohridski, Mariendals Kirke, Pece Dimitrijevski, tlf. 4031 1068 (O)
Malayalam	Hillerød, Gørløse	Malankara Syrian Orthodox Church, F. Eldhouse, 5299 8210 (O)
Nepalesisk	Brovst/Kbh./Ølstykke	Uttam Prasad Uprety, 2711 1894/Arjun Ghatani, 2985 3108/Mon Maya Rai, 42346939
Norsk	København	Kong Haakons Kirke, Gunnar Ellingsen, tlf. 3035 4151 (L)
Polsk	Esbjerg/Haderslev/Sønderborg:	Skt. Nikolaj Kirke, Jacek Aniszewski, tlf. 5028 9148 (K)
	Helsingør/Hvidovre:	Skt. Vincent Kirke, Andrzej Papuga, tlf. 2818 4725 / Skt. Nikolaj, Marcos R. Bernus, 2885 2517 (K)
	Herning	Sankt Peters Kirke, pater Wienczyslaw Barwinski, tlf. 9712 4382 (K)
	København/Brønshøj/Taastrup:	Sankt Annæ Kirke, Wieslaw Podlach, 2765 1069 (K)
	Næstved/Odense:	Julian Bodnar, tlf. 5572 0985 / Skt. Albani Kirke, Jacek Aniszewski, tlf. 5028 9148 (K)
	Aalborg/Aarhus	Krzysztof (Kris) Augustyniak, tlf. 8730 7044 (K)
Rumænsk	Agerbæk	Rumænsk-ortodoks menighed, Agerbæk gl. Missionshus, Claudio Ceteras, tlf. 5346 4432
	Isenvad (Ikast)	Rumænsk-ortodoks menighed, Preot Silviu Casian, tlf. 5013 5069
	København	Nordvestkirken, Beniamin Tecsa, tlf. 2989 9508 (B)
		Rum.-ortod. menighed, Mariakirken, Michael Radu, +46 4013 4654 (Lucca: tlf. 2256 4354)
	Odense, Tølløse	Rumænsk-ortodoks menighed, Mihai-Marius Hornicar, tlf. 9170 8896
	Ordrup, Bornholm, Nyk.	F. Rum-ortod. menighed, Skt. Andreas Kirke, Andrei-Ovidiu Sofa, 9145 1462 m.fl. (O)
	Sønderborg	Rumænsk-ortodoks menighed, Christianskirken, Leon Iacob, tlf. 2796 7869
	Ulbjerg (Viborg)/Vejle:	Rum.-ort. menighed, Adrian Chitulescu, 9175 9185
	Tårs (Vendsyssel)	Rumænsk-ortodoks menighed, Dragos-Alexandru Cucuzel, tlf. 8192 8901 (O)
	Vejle/Tønder	Rum.-ort. menighed, Marcel-Marius Coisin, 9162 2395/Andrei Cojocariu, 2056 4342 (O)
	Aarhus/Vitten	Klosterkirken, J. Samsing, tlf. 8616 7119 / Vitten Kirke, Preot M. R. Craciunescu, tlf. 7132 0215
Russisk/Kirkeslav.	Hobro	Russisk-ortodoks menighed, Taras Daniluk, tlf. 5190 0791
Kirkeslavonsk	København	Skt. Alexander Nevskijs Ortodokse Kirke, Sergij Plekhov, tlf. 3313 6046
	Kbh./Odense/Baagø	Russisk-ort. menighed, Bavnehøj Kirke/Odense Domkirke, Sergiy Bondaerv, tlf. 5164 7057
	Viby	Russisk ortodoks menighed, Mihail Sukhanov tlf. 2559 7662
Serbisk	Brønderslev	Baptistkirken, Benjamin Nadj, tlf. 9890 0002 / 4041 7344 (A)
	København	Bavnehøj Kirke, Fr. Milan Gardovic, 2151 1304 (O)
	Odense	Sct. Hans Kirke, Vera Stanic 2646 0074 / Fr. Milan Gardovic, 2151 1304 (O)
	Silkeborg	Zeljko Savic, tlf. 2972 5966 / Fr. Milan Gardovic, tlf. 2151 1304
Spansk	København	Iglesia Latina de Copenhague, Marcelo Mora, tlf. 3011 1233 (P)
		Iglesia Bautista de Habla Hispana, LM/Nansensgade 94, Fernandez, tlf. 3331 0941 (B)
Spansk/Portugisisk	Charlottenlund	Sct. Andreas Kirke, Marcos Romero Bernus, 2885 2517 (K)
	København	Latinofællesskab, Kirken i Kulturcenteret, pastor Victor Villaruel, tlf. 3531 0010
		Sct. Ansgar Kirke, Marcos Romero Bernus, tlf. 2885 2517 (K)
		Pinsekirken, Alberto Orlando Malisani, tlf. 2276 9195 (P)
	Aarhus	Vor Frue Kirke, Guilda Suarez, 2374 1940 (K)
Svensk	København	Svenska Gustafskyrkan, Krister Kappel, tlf. 3315 5458 (L)
Swahili/Dansk	Odense	Elohim Church (congolesisk), Vollsmose Kirke, tlf. 7132 2239
	Nørresundby	Horeb Pentecostal Church, Masudi Herman, tlf. 9144 78 61 (P)
Swahili/eng.	Aarhus	God's Family Church for All Nations, Matoleyo Birunga, tlf. 9165 3699
	Skive	Living Water Church, Egeris Kirke, Bienvenue Byamungu, tlf. 6197 7119
Tamilsk	Frederikshavn, Herning, Holstebro, Horsens, Lemvig, Randers, Vejle, Aalborg, Aarhus:	
		Edmund Reginald Savinpillai (Fr. Reggie), tlf. 9143 4645 / Jude Kulas, 2088 5284 (K)
	Fredericia	Apostolsk Kirke, Printtans Mathews, tlf. 7594 1150 (Ap)
	Grindsted, Horsens, Vejle:	Dharsan Savarimuthu, tlf. 3149 3635
	Herning	Smyrna Tamil Church, pastor Jeyarajan Vyravipillai, tlf. 9721 5023 / 2342 9987
	Herlev, Holbæk/Holstebro	Enok Aruthavaraj, tlf. 4916 3345 / Sudhakaran Kathiresu, tlf. 2334 5557 (B)
	Odense/Oure	Baptiskirken, Samuel Banasubramaniam, tlf. 4221 5446
	Sønderborg	Nava Arumugam, tlf. 7465 3941
	Aalborg	Almighty God´s Church, Christu F. Nadadam, tlf. 9813 8758 (Ap.)
Thai	København	Thai Menighed, Tingvej 11, Amager, Apam Muivad, 5195 9222, apam@outlook.dk (P)
Tigrinya	Kbh./Aarhus/andre byer:	Eritreisk-ortod. Tewahedo menigheder, Asmara Patriarkat, Misghinna Melake, tlf. 7155 4800
	Kbh./Aarhus/andre byer:	Eritreisk-ortod. Tewahedo menigheder (DGMK), Diaspora Patriarkatet, btesfagaber@yahoo.dk
	Kbh./Aarhus/Odense	Bethel Church (eritreisk), Josef Keleta, tlf. 2093 4125 / Finan Samuel, tlf. 7154 5981 (P)
	Ølstykke	ALIVE-Kirken, Russom Tesfamariam Mengisha, tlf. 4257 8887
Tyrkisk	København	Tyrkisk Kirkefællesskab, Bethesda, Anker Nielsen, tlf. 2037 0220
Tysk	København	Sankt Augustins Kirke, Kåre Nielsen, 6094 9410 (K) / Sankt Petri, P. Krogull, 3313 3834 (F)
		Tysk Reformert Kirke, pastor Axel Bargheer, tlf. 3313 8753
	Sønderjylland	Tyske gudstj. i danske folkekirker: Christa Hansen, Haderslev Domkirke, tlf. 7452 3655
Ukrainsk	København/Odense	Sankt Ansgar Kirke/Sct. Albani Kirke, Fr. Vasyl Tyckhovysch, tel. 2085 3958 (K)
	Vejle / Randers / Aalborg / Aarhus	Sct. Norberts Kirke / Katolske kirker (K)
	Højbjerg/Elsborg/Holstebro, Aalborg	Fr. Yevhen Martyniuk, tlf. 2253 6120 (O)
	Roskilde	Sofia Dalgaard, tlf. 3136 6380
	Bramming/Odense	Bramming Frimenigheds lokaler, Fr. Artemii Pasko (O)
Ukrainsk/Russisk	København	Ukrainsk/Russisk sprogfællesskab, Anja Makouskava, tlf. 6076 7707 (P)
Urdu/Hindi	Vanløse	Den Kristne Pakistanske Menighed, Emdrup Kirke, James Izat, tlf. 3195 5195
Vietnamesisk	Fyn/Jylland/Sjælland	Ngoc The Nguyen, tlf. 8730 7043 (K) / Pater Kim Thang Nguyen, tlf. 5383 7171 (K)
	Odense	Odense Baptistmenighed, Noh Dieu, tlf. 2132 4652 (B)
	Skælskør	Dansk-Vietnamesisk Frikirke, Lam-Phol Lam, tlf. 5127 8909
	Slagelse	Den Vietnamesiske Evangeliske Menighed, pastor Huynh Dieu, tlf. 2241 9510

(A) Syvende Dags Adventistkirken (Ap) Apostolsk Kirke (B) Baptistkirken (F) Folkekirken (K) Katolsk (L) Luthersk (M) Metodistkirken (O) Ortodoks (P) Pinsekirken

Middage på tværs / Spisning og samvær

Fredericia	Sct. Michaelis Kirke, Oline B. Kobbersmed, tlf. 5141 6532. *Middag på tværs 4 gange om året*
Gellerup	Gellerup Kirke, Bit Boel Buhl, tlf. 5138 2280. *International aften d. 6. sept. kl. 18*
Give	Ringive Sogn, Jakob Legarth, tlf. 2679 7701.
Græsted	Græsted Sognegård, Troels Toft, tlf. 4240 2489. *Verdensmiddag 1. fredag i mdr.*
Haderslev	Gl. Haderslev Kirke, Kirsten Münster, tlf. 7452 3945/ Kulturmøde, Else Wiwe, tlf. 2578 6267
Herning	Luthersk Mission, Lone Nyborg, tlf. 2881 3522
Holstebro	Café Grace, Nørrelandskirken / Inge-Margrete Jacobsen, tlf. 5192 9056 / LM Café, Else Juhl, tlf. 2183 6737
Hvidovre	Strandmarkens Flygtningefællesskab, Pricilla Lassen, tlf. 2762 9965
København	*Januar/Februar: Middag på tværs. Mere info: 3536 6535*
Silkeborg	Silkeborg Kirke, Helle Hansen, 4020 2150 / Alderslyst Kirke, M. Hedemann Andreassen, 8682 3795
Skjern	LM-Kirken, Mathias Jefsen-Hansen tlf. 2481 4971
Toftlund	Kulturmøde, Luthersk Mission, Møller Schmidt, tlf. 2443 9773
Varde	Sct. Jacobi Kirke, Thomas Haseman Poulsen, tlf. 6161 1481. *6. nov. kl. 18*
Videbæk	Luthersk Mission, Trine og Finn Hjøllund, tlf. 6146 8339
Aalborg	Missionsforbundet, Steen Nygaard, tlf. 9818 4975
Aarhus	Venskabsmiddage, Luthersk Mission, Gravers Bøge, tlf. 2621 2671

Andre mødesteder/Kirkeligt integrationsarbejde

Cykelværksteder	Allerød/Græsted/Vindum:	Meldgaard, 4050 9550 / Andersen, 2165 0357 / Astrid, 2165 0357
Folkekirkens Migrantsamarbejde	København	Koordinator Søren Dalsgaard, tlf. 3020 8247
Folkekirkens Tværkulturelle Center	Ribe Stift	Peter Sode Jensen, tlf. 8140 3039
Folkekirkens Tv. Samarb. (FTS)	Odense/Svendborg	Jesper Hougaard Larsen, 2423 7446/Pernille Krohn, 9116 9916
Frelsens Hær	København	Danskundervisning, kvindeklub og seniorklub, tlf. 3585 0087
Fælleskirkeligt Integr. Netværk (FIN)	Haderslev	Multicafé, motion for kvinder, Else Wive, tlf. 2578 6267
International Café	Gellerup	Bit Boel Buhl, tlf. 8625 0800, *hver onsdag kl. 13-16*
Internationalt Kristent Center (IKC)	København	Dansk- og eng.undervisning m.m., Majken Rokni, tlf. 3332 5939
	Aarhus	Danskundervisning m.m., Peter Mikkelsen, tlf. 6178 9988
Kirkens Korshær	København	Hanne Okwera, tlf. 3581 2880
Kirkernes Integrations Samarbejde (KIS)	Holstebro/Aalborg:	Inge-Margrete Jacobsen, 5192 9056
Kirkernes Integrations Tjeneste (KIT)	København	Generalsekretær Ruben Holmgreen Falk, tlf.2485 3924
Kolding International Congregation	Kolding	Simon Peters Kirke, Lone Krogh Møller, tlf. 4283 9777
Kvinder møder kvinder	Esbjerg/Vojens	Kvaglund Kirke, Inge Skjølstrup, tlf. 2988 3406 / E. Wiwe, tlf. 2578 6267
Lørdage på tværs	Ølstykke	ALIVE Frikirken, tlf. 7026 5350
Mandeklub (international)	Esbjerg	Kvaglund Kirke, tværkulturel medarb. Lars L. Kristiansen, 4412 5004
Haderlev Stifts Migrantsamarbejde	Haderslev	Migrantkonsulent Camilla Hendriksen, tlf. 2147 0304
Sport på tværs	Skjern	Luthersk Mission, Enok Sørensen, tlf. 9735 0186
Tværkulturel Kirke	Gladsaxe	Gladsaxe-Herlev Provsti, Jonas Hedelund, tlf. 9243 0666
Venskabscafé	Nykøbing Falster	Lindeskovkirken, Lisbeth Rask Nielsen, tlf. 2567 0570

TIL KALENDEREN

Lysgudstjeneste for verdens flygtninge
Københavns Domkirke
4. december kl. 17

International Christmas Carol Service
Fredens Kirke, Østerbro
19. december kl. 17

Januarkursus
Migration, mission og den globale kirke
København
30. jan.-1. feb.
Arr.: DBI/DM/EA/Tv.C.

Forårskonference
og repræsentant-skabsmøde
København
21.-22. marts

InspirationsDage
for præster/ledere i migrantmenigheder og danske menigheder
Brogården, Middelfart, 28.-30. august

Tværkulturelt Center · tlf. 3536 6535
www.tvaerkulturelt-center.dk/kalendarium

Bibelen på alverdens sprog

الكتاب المقدس في اللغة العالمية

The Bible in a thousand tongues

Bibelselskabets Boghandel

Frederiksborggade 50 | 1360 København K | Tlf. 33 93 77 44
boghandel@bibelselskabet.dk | www.bibelselskabet.dk

Fremmedsprogede bibellæseplaner
www.blr.dk

Meddelelser angående gudstjenester og arrangementer i marts, april og maj modtages senest 1. februar
Næste *Nyt på tværs* udkommer marts 2025.

FESTKALENDER

8. december	Buddhas Oplysning *(Bodhi Day/Rohatsu)*	Buddhister
24. december	Juleaften/Juledag	Prot., kat., ortod. kristne
26. dec.-2. jan.	Fest for templets indvielse *(Hanukkah)*	Jøder
5. januar	Herrens åbenbaring *(1. sønd. efter 1. jan.)*	Kat. og angl.
6. januar	Helligtrekonger	Prot. kristne
6. jan. (19. jan.*)	Epifani *(Eritrea/Etiopien: Timkat)*	Ortod. kristne
7.-8. januar*	Juleaften/Juledag *(juliansk kalender)*	Ortod. kristne
14. januar	Høstfest *(Makar Sankranti/Pongal)*	Hinduer
14.-16. januar	Buddhistisk nytår *(Mahayana)*	Buddhister
27. januar	Muhammeds himmelfart *(Lailat al-Miraj)*	Muslimer
29. januar	Kinesisk nytår *(Slangens år)*	Kinesere, vietnamesere m.fl.
2. februar	Kyndelmisse *(40 dage efter jul)*	Prot. kristne
2. februar	Jesu Kristi fremstilling i templet	Ortod. kristne
13. februar	Fuldmånefest *(Magha Puja dag)*	Hinduer
15. februar	Buddhas dødsdag *(Nirvana dag)*	Buddhister
26. februar	Shivas nat *(Maha Shivaratri)*	Hinduer
28. februar	Ramadan: Fastemåneden begynder	Muslimer
2. marts	Fastelavn	Prot. kristne
3. marts-19. april	Påskefasten	Ortod. kristne
5. marts	Askeonsdag *(første dag i påskefasten)*	Kat. og prot.

** Ortodokse kristne, der følger den "gamle" julianske kalender: Armenere, eritreanere, etiopere, koptere, russere, serbere og nogle ukrainere m.fl.*

Indberetning af gavebeløb og CPR-nummer

Tværkulturelt Center skal indberette gavebeløb og CPR-nummer, hvis giveren ønsker skattefradrag for beløbet. Oplys derfor venligst CPR-nummer, når du giver en gave til Tværkulturelt Center.

Mød præsten

Fra Filippinerne til Buddinge

- Hvorfor kom du til Danmark?
Jeg blev udsendt af min kirke på Filippinerne for at starte en menighed for filippinere i Danmark. Vi kunne se, at mange filippinere opgav deres kristne tro, når de kom til Europa. De savnede deres familie og havde mange problemer. Vi fik kontakt med pinsekirken i København, der inviterede min kone og mig til at arbejde i deres menighed. I en drøm blev jeg bekræftet i, at det var Guds kald til os, og i 1998 fik vi missionærvisum og flyttede til København. I begyndelsen troede vi, at det kun var for tre år. Nu har vi været her i 26 år!

- Hvad har formet din kristne tro?
Jeg voksede op i en katolsk familie, men jeg fik først et personligt forhold til Jesus, da jeg var 20 år. På det tidspunkt var jeg meget åben og søgende og opsøgte forskellige protestantiske kirker og kristne stævner, der samlede unge mennesker. Vi blev opfordret til at læse i Bibelen, og pludselig var det, som om en ny verden åbnede sig. Jeg læste og læste og oplevede, at Gud talte direkte til mig. Nu forstod jeg, at der ikke var noget bedre i denne verden end at tjene Gud.

- Hvorfor blev du præst?
Fordi Gud kaldte mig. Jeg ønskede at tjene Gud og tror på, at Guds Ord kan forandre menneskers liv. Da jeg var 23 år, blev jeg præst i en pinsekirke, hvor jeg prædikede hver søndag, men efterhånden forstod jeg, at jeg selvfølgelig havde brug for at lære mere. Derfor begyndte jeg at læse teologi, og efter fire år afsluttede jeg en bachelor i bibelske studier.

- Hvor finder du håb i dag?
I Guds løfter. Den levende Gud er mit håb. Uanset hvad der sker, er han trofast. Det har jeg erfaret så mange gange. Gud overlader os aldrig til os selv.

- Hvad er du taknemmelig for?
At jeg får lov at tjene Gud som præst for filippinere i Danmark. Jeg er taknemmelig for hver ny dag, hvor jeg kan stå ud af min seng.

- Hvad har udfordret din tro?
At komme til en kultur, hvor mange tror, at de kan leve uden Gud. Når mennesker lider, og der ikke er noget, jeg kan gøre. Jeg ville ønske, at jeg kunne være Jesu helbredende hænder her på jorden. Men en dag kommer Jesus igen og genopretter alt. Så vil der ikke længere være sygdom, lidelse og død.

- Hvad giver dig glæde?
Når mennesker finder Gud og begynder at leve deres liv med ham. At se dem vokse i troen. Det er min største kilde til glæde. Og så er min kone og jeg bedsteforældre til to børnebørn. De er en daglig kilde til glæde, undren og dyb taknemmelighed.

RAYMOND OSIAS

Foto: BMF

- Født 1963 i Manila på Filippinerne. Kom til Danmark i 1998 som missionær udsendt af en filippinsk pinsemenighed.
- BA i Civil Engineering (1984) fra Far Eastern University Manila og BA i Biblical Studies (1992) fra Bethel Bible College.
- Præst i den filippinske migrantmenighed Filadelfia Christian Church i Buddinge.
- Bor på Amager sammen med sin kone Mildred. To voksne sønner og to børnebørn.

Filadelfia Christian Church

Filippinsk pentekostal migrantmenighed. Tidligere en del af pinsekirken på Drejervej i København. Har siden 2023 holdt gudstjenester i Buddinge Kirke søndag eftermiddag. Menigheden består af omkring 50 voksne filippinere og 10 børn. Har oprettet satellitmenigheder i en række europæiske lande.

OPSKRIFT

Duften af jul

Hvert år bager Loudieh Lisan-Heidarlou assyriske julesmåkager

Af Ann Juul Kjestrup og BMF

Foto: BMF

Som assyrer tilhører Loudieh Lisan-Heidarlou et af Mellemøstens ældste kristne mindretal, der overlevede forfølgelse og folkemord under Første Verdenskrig. Den 57-årige pædagog fra Harlev er født i en landsby i det nordvestlige Iran og kom til Danmark som flygtning for snart 40 år siden. Med sig tog hun det assyriske folks historie, kultur og traditioner - herunder juleopskrifter, der er gået i arv gennem generationer på flugt.

Tidligere var alle landsbyerne i vores område kristne. Men da jeg var barn, boede der både muslimer, kurdere og kristne i vores landsby. Vi respekterede hinanden og var gode naboer.

Det var kun de kristne, der fejrede jul. Vores assyriske kirke fejrer jul den 24. og 25. december, men allerede sidst i november begyndte min mor og bedstemor på julebagningen. Ofte samledes fire-fem nabokvinder og hjalp hinanden med at bage. De bagte det særlige assyriske julebrød *kadeh* og mindst tre slags søde småkager. Kadeh er et gærbrød, hvor man kun brugte mel, mælk og smør - ting, som vi altid havde. Traditionelt laver man et kors midt i brødet. På den måde viste tidligere generationer deres kristne tro, da de blev forfulgt på grund af deres tro under og efter folkemordet i 1915. Med korset fortalte de, at de aldrig ville opgive deres kristne tro, uanset hvad der skete med dem.

Julebagningen var meget spændende for os børn. Når brød og småkager var bagt, blev de gemt væk, men først fik vi altid lov til at smage. Jeg husker stadig den herlige duft af de nybagte kager. Så gik vi og glædede os til, at de lækre kager kom frem igen juleaften. Der var tradition for, at familie, naboer og bekendte besøgte hinanden i juledagene og ønskede glædelig jul. Vi havde altid mange gæster, og hver gang dækkede min mor fint op med te og julesmåkager. Hun gjorde altid det samme, hvad enten det var kristne assyrere eller vores muslimske naboer, der kom på besøg. Der var ingen forskel.

Dengang fik børn fra kristne familier tre dage fri fra skole til jul og påske. Jeg er den yngste af tre søskende, og som regel overtog jeg min søsters tøj, men i ugen op til jul tog vores forældre os med i basaren og købte helt nyt tøj og nye sko til os. Det var noget, vi glædede os meget til.

Julen startede med, at hele familien gik i kirke juleaften. Kirken var helt fuld, for alle skulle i kirke. Jeg husker stadig, hvordan alle de kristne familier kom gående gennem gaderne i mørket på vej til kirken. Gudstjenesten varede fire timer. Det var længe for os børn, men alligevel glædede vi os, for der var en helt særlig stemning, som jeg aldrig vil glemme. Alle var så glade. Bagefter samledes vi i min mosters store hus, hvor vi spiste traditionelle assyriske juleretter med kylling, oksekød og ris. Juledag spiste vi altid *hariza*, en særlig gryderet med hvedekorn og kylling, der havde kogt hele natten, og hvor man tilsatte smør og ristede korianderfrø.

Som assyrer tilhører jeg et folk med en meget gammel historie. Vi har altid været kristne og ved, hvad det vil sige at være forfulgt på grund af vores tro. Min mor var kun tre dage gammel, da mine bedsteforældre måtte flygte til Irak. Det var et mirakel, at hun overlevede flugten. Mange børn døde. Det er vigtigt at kende sin historie og vide, hvad man kommer fra. Derfor er det meget vigtigt for assyrere at holde fast ved vores tro, traditioner og kirke. Det gælder også her i Danmark, hvor vi har vores egen kirke og præst.

Jeg har boet i Danmark i næsten 40 år, men jeg vil altid være assyrer. Mange af de opskrifter, jeg bruger til jul, er gået i arv fra generation til generation, og her i Danmark giver jeg dem videre til mine børn og børnebørn. Hver jul laver jeg traditionel assyrisk julemad, og i november bager jeg altid kadeh og tre slags assyriske julesmåkager, som vi gjorde i Iran.

Jeg vil altid være stolt af at være assyrer. Men det vigtigste er, at Jesus har lært os, at vi skal hjælpe hinanden og aldrig være ligeglade med andre mennesker. Sådan ønsker jeg at leve mit liv.

LOUDIEH LISAN-HEIDARLOU

- Født 1957 i en kristen assyrisk familie i det nordvestlige Iran nær grænsen til Tyrkiet.
- Flygtede til Danmark under Iran-Irak krigen i 1985.
- Uddannet pædagog. Arbejder som handicaphjælper.
- Gift og har tre voksne børn på 47, 43 og 30 år og fem børnebørn. Bor i Harlev ved Aarhus.

Buxom - Assyriske julesmåkager (ca. 30 stk.)
Tilberedningstid: Ca. 1 time

Denne opskrift på assyriske Buxom småkager er afprøvet i Ann Juul Kjestrups køkken i Brønshøj. Se flere juleopskrifter på www.tvaerkulturelt-center.dk

INGREDIENSER

420 g hvedemel, 1 tsk bagepulver, 200 g sukker, 2 ½ dl vegetabilsk olie (f.eks. kokosolie), 3 æg, 1 tsk salt, 2 tsk vaniljesukker, 2 tsk kardemomme, 100 g sesamfrø.

SÅDAN GØR DU

Sigt hvedemel og bagepulver i en skål. Pisk de øvrige ingredienser sammen i en anden skål. Tilsæt gradvis mel og bagepulver og rør godt sammen. Lad dejen hvile i køleskabet en halv times tid.

Form dejen til små kugler - ca. 3 cm i diameter. Dyp kuglerne i sesamfrø og pres dem let flade på en bageplade, der er beklædt med bagepapir.

Bag småkagerne 20-25 minutter i en forvarmet ovn ved 190 grader. Lad dem afkøle på pladen i 10 minutter. Servér med dampende varm te.

Glædelig jul (assyrisk)
Foto: Ann Juul Kjestrup

STJERNESTUNDER 2024

Foto: BMF

Tid og nærvær

Aktivitetspris til sprogcafé i Odense

De mennesker, der kommer i Tal Dansk Caféen, er supermotiverede. At se deres taknemmelighed og glæde over, at der er danskere, der vil være sammen med dem, er en kæmpe motivation. Vi får selv så meget igen. Det er så meningsfuldt.

Det siger Ellen Holst Nielsen, der sammen med sin mand Alex Bøge Nielsen for otte år siden var med til at starte Tal Dansk Caféen i missionshuset Betania i Odenses gamle bydel. Ægteparret, der har en fortid som soldaterhjemsledere, modtog prisen sammen med en frivillig medarbejder og flygtninge fra Ukraine, Syrien og Eritrea.

Tal Dansk Caféen i Odense har modtaget Tværkulturelt Centers aktivitetspris STJERNESTUNDER 2024. Prisen blev overrakt af næstformand Henry Holm Hansen på Tværkulturelt Centers inspirationskonference i Aarhus i november. Caféen hører under Indre Mission i Odense og blev oprettet i 2016.

Med prisen ønsker Tværkulturelt Center at anerkende det koncept for sprogstøtte til herboende udlændinge, som caféens frivillige har udviklet. Tal Dansk Caféen er først og fremmest et gratis sprogtilbud til udlændinge uanset opholdsgrundlag og religiøs overbevisning. Men caféen er samtidig et ugentligt frirum, hvor mennesker, der er nye i Danmark, kan få hjælp til at bruge det danske sprog i trygge rammer, og hvor der er syn for den enkelte bruger.

Med til konceptet hører også fire årlige internationale aftener med spisning, fællesaktiviteter, børnevenlige sange og ord til eftertanke. Her inviteres der bredt, så caféens brugere også kan møde andre danskere.

- Det er en rigtig god måde at skabe nye kontakter på, forklarer Ellen Holst Nielsen.

Ny familie i Danmark

Feras (37) kommer fra Syrien og var en af de første flygtninge, der fandt vej til Tal Dansk Caféen, da den åbnede i 2016.

- En ven fortalte mig om caféen. Jeg kan huske, at jeg så skiltet og stod udenfor og tænkte, at jeg ville se, hvad det var. Hvis man vil lære dansk, er det ikke nok at gå i skole. Man har brug for at sidde sammen med danskere og snakke. Det handler om at øve og øve. Sproget er jo en nøgle til rigtig meget. Uden sprog kan man ikke tage en uddannelse.

> **“ Vi har åbne ører, lytter og hjælper med stort og småt.**
>
> *Ellen Holst Nielsen*
> *Frivillig i Tal Dansk Caféen*

- Her i Danmark er min kone og jeg alene. Hele vores familie er i Syrien. I dag er de frivillige i caféen ligesom vores familie. "Hvad har du lavet i denne uge?" spørger de, når jeg kommer. De besøger os, og vi besøger dem. Selv om vi mødes i et kirkehus, er caféen ikke kun for kristne. Her kommer også mange muslimer. Jeg er ikke kristen, men jeg er meget glad for det her sted. Efter otte år er jeg stadig en fremmed mand i et andet land og har brug for hjælp med mange ting, men i caféen er der plads til, at jeg kan være mig selv, fortæller Feras, der er ved at uddanne sig til mekaniker.

Olena Licshanova (48) er flygtning fra Ukraine og uddannet lærer. Siden hun kom til Danmark i 2022, er hun kommet i caféen næsten hver uge. Hun er alene i Danmark med en 17-årig søn og arbejder som pædagogmedhjælper for ukrainske børn. Hendes mand og familiens ældste søn på 24 år er stadig i Ukraine.

- Da krigen brød ud, rejste nogle af mine venner til Danmark. De sagde, at jeg også skulle komme med vores søn. Det var en meget stor beslutning, men jeg tror, jeg gjorde det rigtige for vores søn. Det var vigtigt for mig at lære dansk så hurtigt som muligt, og en dag så jeg skiltet for sprogcaféen ude på gaden. Der stod en mand og sagde velkommen. Det var som om han stod og ventede på mig. Jeg kunne rigtig godt lide de danskere, jeg mødte i caféen, og inden jeg gik, fik jeg et knus! Nogle gange kommer jeg her med opgaver fra sprogskolen, som vi laver sammen. Andre gange sidder vi bare og snakker. Sidste år blev jeg og min søn inviteret til juleaften hos en dansk familie fra caféen. Det var en stor oplevelse. De frivillige er blevet som vores forældre. De spørger ind til vores familie og hvordan vi har det. I caféen handler det om os. Det føles rigtig godt. Hver dag beder jeg om, at krigen i Ukraine må stoppe, så min familie kan samles med hinanden igen.

Ser den enkelte

Ellen Holst Nielsen fortæller om starten for otte år siden, da missionshuset i Ryttergade fik en ny tilbygning, hvor der var direkte adgang fra gaden.

- I andre sammenhænge havde vi mødt udlændinge, der gerne ville tale mere dansk og være sammen med danskere. Missionshuset ligger tæt på sprogskolen, og så opstod idéen om en sprogcafé. Helt fra starten ønskede vi at give den enkelte tid og opmærksomhed og gøre det muligt også at være sammen på andre tidspunkter. På den måde kommer vi tæt på hinanden. Selv om vi alle har familie og andre aktiviteter, er vi pensionister, så vi har tid på en anden måde, end da vi var på arbejdsmarkedet.

- Det er utrolig givende at være med. Vi får så megen respons og er somme tider overvældede over den taknemmelighed, vi møder. I dag er vi venner med mange af dem, der kommer. Når de har tillid til os, åbner de op om de ting, de har brug for at fortælle. Vi presser aldrig på. Det er altid på deres præmisser. Den største udfordring er, at vi ikke kan være så meget for dem, som vi gerne ville, siger Ellen Holst Nielsen og tilføjer, at mange af caféens brugere aldrig har haft kontakt med en kirke før.

- Vi er så privilegerede, at vi har lært Jesus at kende. Det ønsker vi også for dem, men i caféen handler det om at være medmennesker. Nogle er flygtet fra krig og tortur. Alle har noget i bagagen. Vi har åbne ører, lytter og hjælper med stort og småt. Her er vi medmennesker, der giver af vores tid og nærvær.

BMF

Prisen bestod af en håndflettet afrikansk kurv med stjernechokolade, et lys samt 200 PR-kort. Uddeles hvert år til et kirkeligt initiativ, hvor frivillige gør en mærkbar forskel for flygtninges trivsel i Danmark.

Tvær-Kulturelt CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent arbejde

Ryesgade 68 • 2100 København Ø • Tlf. 3536 6535

E-mail: info@tvaerkulturelt-center.dk
www.tvaerkulturelt-center.dk

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231
MobilePay 78684

Koordinator: Cand.mag. Birthe Munck-Fairwood
Tværkulturel medarbejder:
Cand.mag. Hanna Vesalainen Hirslund
Regnskabsfører: Ingebritt van der Poel

Medlemsorganisationer og menigheder:
Organisationer: *Promissio • Indre Mission KFUM og KFUK i Danmark • Mission Afrika*
Organisationsstøtte: *Samvirkende Menighedsplejer Brødremenighedens Danske Mission • Luthersk Mission*

Menigheder m.fl.: *Aagerup Kirke • Abildgård Kirke, Frhvn. Adventskirken, Vanløse • Ansgar Kirke, Aalborg • Apostelkirken, Kbh. Bellahøj/Utterslev Kirke • Bethlehemskirken, Kbh. • Blågårdens Sogn Borris Kirke • Brøndby Strand Kirke • Brønderslev Kirke • Bråby Sogn Buddinge Kirke • Bårse-Beldringe Sogn • Christians Kirke, Christianshavn • Christianskirken, Aarhus • Christianskirken, Kgs. Lyngby • Christianskirken, Sønderborg • Dronninglund Kirke • Egeris Kirke • Egvad Sogn • Emdrup Kirke • Fakse Kirke • Fjelstervang Kirke Folkekirkens Tværkulturelle Center i Ribe Stift • Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Svendborg • Fredens-Nazaret Sogn, København • Frederikssund Kirke • Garnisonskirken • Gellerup Kirke, Brabrand • Gl. Haderslev Kirke • Gilleleje Kirke • Gistrup Kirke Glostrup Sogn • Greve Sogn • Græsted Sogn • Grønnevang Kirke, Hillerød • Haderslev Domsogn • Hannerup Kirke, Fredericia Haraldskirken, Gladsaxe • Hasle Kirke, Aarhus • Haslev Kirke Hasseris Kirke, Aalborg • Hellevad Menighedsråd • Helligåndskirken, Aarhus • Hemmet-Sdr. Vium Sogn • Hendriksholm Kirke, Rødovre Herlev Kirke • Herstedøster Kirke Herning Kirke • Hillerød Sogn Hillested-Skørringe Pastorat • Hirtshals Kirke • Holstebro Kirke Horne Rundkirke • Hundige-Kildebrønde Sogn • Greve Husumvold Kirke, Brønshøj • Hvidovre Kirke • Hyltebjerg Kirke, Vanløse Højbjerg og Elsborg Sogn • Højby Sj. Sogn • Højelse-Ølby Sogn International Church of Copenhagen • Ikast Kirke • Jesuskirken, Valby Jelling Kirke • Jetsmark Kirke • Kastrup Kirke • Kingo-Samuel Sogn, Kbh. • Knudsker Sogn • Korsvejskirken, Kastrup • Kristkirken, Kolding Kvaglund Kirke, Esbjerg • Køng-Svinø Pastorat • Lindehøj Kirke, Herlev • Lindholm Kirke, Nørresundby • Lundehus Kirke • Lyng Kirke, Fredericia • Løsning-Korning Sognekald • Mariager Kirke • Mejdal Kirke Møllevangskirken, Aarhus • Mørkhøj Kirke • Nathanaels Kirke, Kbh. Nørre Løgum Kirke • Nørre Snede Kirke • Nørrelandskirken, Holstebro Nørremarkskirken, Vejle • Opstandelseskirken, Albertslund Præstebro Kirke • Rindum Sogn • Ringive Sogn • Ringkøbing Kirke Risbjerg Kirke, Hvidovre • Roskilde Domsogn Ryslinge Kirke Rødovre Kirke • Rønne Kirke • Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring Sct. Clemens Kirke, Randers • Sct. Hans Kirke, Odense • Sct. Lucas Kirken, Aarhus • Sct. Jacobi Kirke, Varde • Sct. Jørgensbjerg Sogn, Roskilde • Sct. Michaelis Kirke, Fredericia • Sct. Nicolai Sogn, Vejle Sct. Pauls Kirke, Aarhus • Sct. Peders Sogn, Randers • Silkeborg Kirke • Simeon Skt. Johannes Sogn • Simon Peters Kirke, Kolding Skanderup Kirke • Snejbjerg Kirke • Solvang Kirke, København Sommersted-Oksenvad Pastorat • Stenløse Sogn • Struer Kirke Sundby Sogn • Sæby Kirke • Søllerød Kirke • Sønderbro Kirke, Horsens • Søndermarkskirken, Viborg • Tagensbo Kirke, Kbh Timotheuskirken, Valby • Timring Kirke • Tingbjerg Kirke • Toreby Sogn, Nyk. F. • Tværkulturel Kirke, Gladsaxe-Herlev • Provsti Tyrstrup Kirke • Tåstrup Nykirke • Vejleå Kirke, Ishøj • Veksø Sogn • Vesterbro Sogn • Viby Kirke, Århus • Vigerslev Kirke • Vindinge Sogn • Vor Frue Kirke, København • Vor Frelsers Sogn, Chr.havn • Vorgod Kirke Værløse Sogn • Zions Kirke, Esbjerg • Ølsted Sogn • Aaby Kirke Det Mellemkirkelige Udvalg i Helsingør Stift*

Associerede medlemmer: *ALIVE Frikirken Ølstykke • Arabisk Fællesskab Bethania • Bethel Church Denmark • Bethel World Mission Church • Champions Chapel • Chinese Church in Copenhagen Church on the Rock • Den Etiopisk-Ortodokse Menighed, Århus • Den Koptisk-Ortodokse Kirke St. Marie & St. Marcus • Emmanuel - Etiopisk Kristent Fællesskab, Kbh. • Filadelfia Christian Church • Frikirken i Løgstør • God´s Ambassadors International, Avedøre • God's Family Church for All Nations, Aarhus • Immanuel Farsi Fællesskab • Int. Temple Bridge Ministries • Landsforeningen FUN • Living Word Empowerment Center, Lyngby • PERKI/Indonesisk Kristent Fællesskab International Christian Community • Mar Mari´s Assyriske Menighed Myanmar Christian Fellowship • Resurrection Int. Chr. Center Revival Ministry DK • Serbisk-Ortodoks Menighed, Odense St Alban's Anglican Church • Svenska Gustafskyrkan • Thai Church Copenhagen • Zion Temple Denmark • Østens Gamle Kirke Det Danske Bibelselskab*

Tværkulturelt Centers bestyrelse
Teolog Clement Dachet (formand) • Tidl. lærer Henry Holm Hansen (næstformand) • Landsleder Krista Rosenlund Bellows • Kirketjener Abel Zemhret Kidane • Sproglærer Hanne Thinggaard • Diplomingeniør Joseph Zahr • Sognepræst Wamwati Karuri • Tidl. kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen

Nyt på tværs
Ansvarshavende redaktør: Netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood
Sats og repro: Seidenfaden Grafisk Design • Tryk: Stibo Complete, Mors
Nyt på tværs udkommer 4 gange om året og er gratis.
Frivilligt abonnement: 100 kr.

☐ **JA TAK. Jeg/vi vil gerne modtage *Nyt på tværs* gratis fremover.**

☐ **Jeg/vi vil gerne modtage *Nyt på tværs* fremover og betale FRIVILLIGT ABONNEMENT på 100 kr.**

Navn: _____

Adresse: _____

Sendes til Tværkulturelt Center, Ryesgade 68, 2100 Kbh. Ø